

Riigikogu põhiseaduskomisjoni istungi protokoll nr 35

Tallinn, Toompea

Neljapäev, 11. jaanuar 2024

Algus 13.30, lõpp 13.38

Juhataja: Hendrik Johannes Terras (esimees)

Protokollija: Selena Eenmaa (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Anti Allas, Katrin Kuusemäe, Pipi-Liis Siemann, Urve Tiidus, Aleksandr Tšaplõgin, Jaak Valge

Komisjoni ametnikud: Karin Tuulik (nõunik), Helin Leichter (nõunik)

Puudusid: Ants Frosch, Andrei Korobeinik, Helir-Valdor Seeder ja Timo Suslov

Kutsutud: Riigi valimisteenistuse juht Arne Koitmäe (2. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Märt Põdra algatatud kollektiivse pöördumise „E-hääletus tuleb muuta vaadeldavaks!“ arutelu jätkamine
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Hendrik Johannes Terras tutvustas nädala töökava.

Riigikogu põhiseaduskomisjoni nädala (08.01.2024-14.01.2024) töökava

Komisjoni istung neljapäev, 11.01.2024 kell 13.30

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Märt Põdra algatatud kollektiivse pöördumise „E-hääletus tuleb muuta vaadeldavaks!“ arutelu jätkamine
3. Info ja muud küsimused

Põhiseaduskomisjoni ja sotsiaalkomisjoni ühine avalik istung (interneti ülekanne) neljapäev, 11.01.2024 kell 14.30

1. Terviseandmete töötlemine ajendatuna Asper Biogene juhtumist
2. Info ja muud küsimused

Jaak Valge küsis, missugustel kaalutlustel koostati töökava selliselt, et ligi 30 000 allkirjaga kollektiivset pöördumist „Nõuame Kaja Kallase tagasiastumist“ arutas komisjon kinnisel istungil, kui täna praegusele istungile järgneva istungi teemat käsitletakse avalikul ühisistungil.

Hendrik Johannes Terras selgitas, et sotsiaalkomisjon arvas samuti, et see teema vajab tähelepanu, kuna tegemist on Eesti seni suurima andmelekkega ning sellistel kaalutlustel istungi avalikuks kuulutamise otsus põhiseaduskomisjoni ja sotsiaalkomisjoni esimeeste ühise arutelu tulemusel ka tehti.

Hendrik Johannes Terras tegi seejärel ettepaneku kinnitada nädala töökava.

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Anti Allas, Katrin Kuusemäe, Pipi-Liis Siemann, Hendrik Johannes Terras, Urve Tiidus, Aleksandr Tšaplõgin, Jaak Valge).

2. Märtr Põdra algatatud kollektiivse pöördumise „E-hääletus tuleb muuta vaadeldavaks!“ arutelu jätkamine

Hendrik Johannes Terras sõnas, et käesoleva pöördumise sisu tutvustati komisjonile 2023. aasta 25. septembri istungil ning 16. oktoobril käis komisjon ka riigi valimisteenistuses, kus saadi teemast ülevaade ja sai küsida ka küsimusi. H. J. Terras märkis, et tema hinnangul said kõik algataja Märtr Põdra pöördumises esitatud küsimused samuti ammendavad vastused.

Jaak Valge tsiteeris Riigikohtu esimeest Villu Kõve, et õige oleks vastata Vabariigi Valimiskomisjoni ja riigi valimisteenistuse poolt ka nendele etteheidetele, mida kaebajad on esitanud. Need etteheited on olnud väga konkreetseid ja tehnilised väited, mis jäeti enamuse läbi vaatamata, kuna kaebus ei olnud esitatud õigeaegselt. Vältimaks, et neid küsimusi võidakse esitada hiljem, tuleks ka neile vastata. J. Valge sõnas, et tema hinnangul on jäänud need küsimused praegu vastamata ning seetõttu on tema ettepanek edastada käesolev pöördumine õiguskantslerile küsimusega, kas see teema vajaks täiendavat käsitlust Riigikohtus seoses põhiseadusele vastavusega või siis edastada pöördumine riigi valimisteenistusele arvamuse andmiseks. Alles seejärel saaks komisjon võtta oma seisukoha.

Hendrik Johannes Terras tõi esile, et algataja Märtr Põder on informeerinud, et on ka ise pöördunud õiguskantsleri poole, kes leidis, et esitatud nõudmisi ja seaduse muudatuse vajalikkust peaks kaaluma Riigikogu.

Hendrik Johannes Terras tegi omapoolse ettepaneku lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punktist 5 lükata esitatud ettepanek tagasi.

H. J. Terras pani seejärel kõik kolm esitatud ettepanekut hääletusele nende esitamise järjekorras. Ta täpsustas, et Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punkt 3 võimaldab edastada ettepaneku pädevale institutsioonile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks.

H. J. Terras pani hääletusele J. Valge ettepaneku edastada pöördumise ettepanek õiguskantslerile (poolt 2: Aleksandr Tšaplõgin, Jaak Valge; vastu 5: Anti Allas, Katrin Kuusemäe, Pipi-Liis Siemann, Hendrik Johannes Terras, Urve Tiidus; erapooletuid 0). Ettepanek ei leidnud toetust.

H. J. Terras pani hääletusele J. Valge ettepaneku edastada pöördumise ettepanek riigi valimisteenistusele (poolt 2: Aleksandr Tšaplõgin, Jaak Valge; vastu 5: Anti Allas, Katrin Kuusemäe, Pipi-Liis Siemann, Hendrik Johannes Terras, Urve Tiidus; erapooletuid 0). Ettepanek ei leidnud toetust.

H. J. Terras pani hääletusele enda ettepaneku lükata pöördumises esitatud ettepanek tagasi (poolt 5: Anti Allas, Katrin Kuusemäe, Pipi-Liis Siemann, Hendrik Johannes Terras, Urve Tiidus; vastu 2: Aleksandr Tšaplõgin, Jaak Valge; erapooletuid 0). Ettepanek leidis toetust.

Otsustati:

2.1. Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punktist 5 lükata esitatud ettepanek tagasi (poolt 5: Anti Allas, Katrin Kuusemäe, Pipi-Liis Siemann, Hendrik Johannes Terras, Urve Tiidus; vastu 2: Aleksandr Tšaplõgin, Jaak Valge; erapooletuid 0).

3. Info ja muud küsimused

Hendrik Johannes Terras andis teada, et täna kell 14.00 peaks Riigikogu istungisaalis algama Ukraina presidendi Volodõmõr Zelenskõi kõne ning põhiseaduskomisjoni ja sotsiaalkomisjoni avalik ühisistung Riigikogu konverentsisaalis saab toimuda peale kõne lõppu.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Selena Eenmaa
protokollija